

Met het invullen van de leesscan vo krijg je een helder overzicht van waar jouw school staat in het realiseren van effectief lees- en literatuuronderwijs en leesbevordering.

Leesbeleid

		(Nog) niet op orde	Mee gestart	Goed op weg	Op orde
1.	Onze school heeft een leesbeleidsplan ¹ opgesteld met daarin een visie op leesonderwijs.				
2.	Het leesbeleidsplan van onze school is vertaald naar een (jaar)plan met concrete doelen en acties in een doorgaande lijn.				
3.	Onze schoolleiding faciliteert de uitvoering van het leesbeleidsplan met geld en voldoende taakuren voor docenten.				
4.	Onze school heeft een kernteam lezen ² waarin docenten van verschillende vaksecties en de schoolleider zijn vertegenwoordigd.				
5.	Onze school investeert in scholing van docenten in het stimuleren van leesvaardigheid en leesbevordering.				
6.	Onze school heeft ten minste één professionele mediathecaris in dienst.				
7.	Onze school evalueert jaarlijks de inzet en opbrengsten van het gevoerde leesbeleid en stelt dit zo nodig bij.				

Rijke leesomgeving

		(Nog) niet op orde	Mee gestart	Goed op weg	Op orde
8.	Onze school straalt uit dat lezen belangrijk is ³ .				
9.	Op onze school zijn leesplekken, bijvoorbeeld in de mediatheek, de aula en hoeken in de school.				
10.	Onze school houdt rekening met meertaligheid van leerlingen.				
11.	Op onze school is deskundigheid aanwezig of huren we die in om een goede boekencollectie samen te stellen.				
12a.	Onze school heeft een boekencollectie met minimaal vijf boeken per leerling.				
12b.	Onze school heeft een boekencollectie die actueel, gevarieerd, meertalig, divers en inclusief is.				
12c.	Onze school heeft een boekencollectie, die aansluit bij de ontwikkeling en interesses van leerlingen en hun belevingswereld uitbreidt.				
12d.	Onze school heeft een boekencollectie waar leerlingen op elk moment van de schooldag toegang toe hebben.				

1 Het leesbeleidsplan is een plan waarin je als school de visie op lees- en literatuuronderwijs en leesbevordering beschrijft en bepaalt welke doelen jullie op korte en lange termijn willen behalen. Dit kan een onderdeel zijn van het taalbeleidsplan of een aanvulling hierop.

2 Het kernteam lezen bouwt deskundigheid op over en maakt een plan voor het realiseren van effectief lees- en literatuuronderwijs en leesbevordering. Het creëert hiervoor draagvlak binnen de school en verspreidt kennis onder alle collega's.

3 Deze uitstraling blijkt door de betrokkenheid van docenten, aanwezigheid van boeken en inrichting van de school.

Effectief lees- en literatuuronderwijs

		(Nog) niet op orde	Mee gestart	Goed op weg	Op orde
13.	Binnen onze school is het hele team samen verantwoordelijk om leerlingen het belang van lezen voor het leren op school en het functioneren in de maatschappij duidelijk te maken.				
14.	Onze school richt het leesonderwijs in volgens de bouwstenen van effectief leesonderwijs ⁴ .				
15.	Binnen ons onderwijs is er in alle vakken aandacht voor het stimuleren van en begeleiding bij het lezen ⁵ .				
16.	Binnen ons literatuuronderwijs begeleiden we leerlingen van de brugklas tot en met de eindexamenklas bij het lezen van boeken van verschillende genres en auteurs.				
17.	Onze docenten weten welke leerlingen moeite met lezen hebben en investeren extra in het verhogen en verbeteren van de leesvaardigheid ⁶ en de leesmotivatie.				

Leesbevordering

		(Nog) niet op orde	Mee gestart	Goed op weg	Op orde
18.	Op onze school staan schoolbreed twee keer per week ten minste dertig minuten ingeroosterd waarin leerlingen (begeleid) ⁷ vrij lezen uit zelfgekozen boeken.				
19.	Op onze school begeleiden docenten en/of de mediathecaris leerlingen bij het kiezen van boeken die aansluiten bij hun belevingswereld, leesontwikkeling en interesse.				
20.	Docenten en de mediathecaris werken in de les aan leesbevordering met inspirerende werkvormen, zoals boekpresentaties en voorlezen.				
21.	In alle leerjaren doet onze school jaarlijks mee aan minimaal één (lokaal) leesbevorderingsproject of leescampagne.				
22.	Onze school nodigt voor elk leerjaar minstens één keer per schooljaar een auteur of andere (literaire) maker ⁸ uit en we bespreken dit bezoek voor en na met de leerlingen.				

Monitoring en evaluatie

		(Nog) niet op orde	Mee gestart	Goed op weg	Op orde
23a.	Onze school monitort en evalueert ⁹ de leesvaardigheid, leesmotivatie en het leesgedrag van leerlingen.				
23b.	Onze school stemt het lees- en literatuuronderwijs af op basis van toets- en observatiegegevens en inzichten uit monitoring en evaluatie van het gegeven onderwijs.				
24.	Onze leerlingen houden bij wat ze lezen, bijvoorbeeld in een (digitaal) leeslogboek of leesportfolio.				

4 Effectief leesonderwijs houdt in dat je geïntegreerd onderwijs in taal, lezen en de zaakvakken aanbiedt, waarbij inhoudelijk samenhangende, rijke teksten centraal staan en het stimuleren van leesmotivatie leidend is.

5 Docenten van alle vakken werken met rijke, authentieke fictie- en non-fictieteksten. Deze teksten belichten de vakinhoud vanuit verschillende perspectieven.

6 De mate waarin iemand geschreven (digitale) teksten kan decoderen en begrijpen.

7 Begeleid vrij lezen betekent dat er tijdens het vrij lezen aandacht is voor op maat begeleiding voor leerlingen die moeilijk zelf tot lezen komen. Dit kan bestaan uit hulp bij hun boekkeuze of bij het leesproces.

8 Andere makers zijn bijvoorbeeld illustratoren, rappers of scenarioschrijvers.

9 Bijvoorbeeld door de jaarlijkse afname van de Monitor de Bibliotheek op school.

Samenwerking

		(Nog) niet op orde	Mee gestart	Goed op weg	Op orde
25.	Op onze school stemmen docenten Nederlands, docenten van de andere talen en zaakvakken en de mediathecaris het (lees)onderwijs af.				
26.	Op onze school bespreken we de lees- en literaire ontwikkeling van leerlingen met hun ouders.				
27.	Onze school werkt nauw samen met de leesmediaconsulent ¹⁰ van de (openbare) bibliotheek.				
28.	Onze school werkt samen met culturele instellingen aan lezen en leesbevordering, zoals literaire festivals, poëzieorganisaties en theaters.				

Conclusies uit deze scan:

Waar zijn we trots op?

Waarom zijn we hier trots op?

Hoe borgen we dit?

Waar willen we aan werken?

Waarom willen we hieraan werken?

Hoe gaan we dit aanpakken?

¹⁰ Een leesmediaconsulent is een bibliotheekmedewerker die onderwijsprofessionals instrumenten aanreikt om het taal- en leesplezier, de leesmotivatie en informatievaardigheden van kinderen en jongeren te bevorderen en hen helpt hen bij het formuleren en uitvoeren van taal-, lees- en mediabeleid.